

N:o 139.

Af herr **L. Eriksson** i Bäck, om nedsättning af tullen å melass.

För icke så lång tid tillbaka betraktades artikeln melass såsom nästan värdelös här i landet, synnerligen sedan genom förändrad lagstiftning i Frankrike den icke längre kunde hit exporteras. Efter hand hafva emellertid flerfaldiga försök gjorts att tillgodogöra sig detta betydliga affall från hvitbetssockerfabrikerna. Första försöket var att deraf framställa sprit, hvilket delvis ännu fortfar. Så snart emellertid priset på melass öfverskrider 5 å 6 öre per kilo, torde denna fabrikation af sig sjelf dö ut, då det omöjligen med sådant pris för melassen kan bära sig att derur framställa sprit.

En annan förbrukning af melass, som deremot har en stor framtid för sig, är dess användande till kreatursfoder. Sedan man i synnerhet lärt sig att i måttliga proportioner inblanda ifrågavarande sötämne i fodret, tyckes landtbrukaren såväl här i landet som i utlandet hafva förvärfvat åt sig ett kraftfoder i melassen, som icke oväsentligt förökar hans afkastning. Inom det rent tekniska området hafva försöken ej heller legat nere för att vinna säljbara produkter ur melassen. Hit hörer i främsta rummet att ur densamma med fördel utdraga en del af sötämnet för sådana ändamål som sirup etc., hvarvid man äfven lyckats att i återstoden fullständigt tillgodogöra sig alla de kalialter, eller 8 å 9 %, som melassen innehåller. Härmed vinnes ett ytterst värderikt gödningsämne, som under benämning »Schlempekohle» särskildt i Tyskland fått ett stort användande och som just återbördar åt jorden den näring, som hvitbetorna dragit ur densamma. Det måste vara önskvärdt, att vårt land tillgodogör sig sådana tekniska uppfinningar, icke minst för att åtminstone delvis hämma importen, som nu uppgår till öfver 14 millioner kilo, af den underhaltiga amerikanska sirupen, som håller ända till 6 % kalialter och således icke kan

vara helsosam för människor att förtära, synnerligast om staten genom en proportionsvis ökad import af melass icke väsentligt förlorar något i tullinkomster.

Det är klart, att den svenska tillverkningen af melass, som uppgår till cirka 18 millioner kilo, icke på långt när kan fylla alla behof för melassens användande, som mer och mer vidgar sig, icke minst inom det tekniska området. En större import af sagda vara kommer således att blifva af nöden, men den nuvarande tullen, såsom liktydig med ett importförbud, lägger ett absolut hinder därför. Nedanstående siffror hoppas jag skola visa, huru godtycklig tullen på melass nu är, och att en betydlig nedsättning måste inträda, om vi annars vilja tillegna oss de fördelar, som med melassens användande i stor skala äro förenade.

Tullen i Sverige på melass är 10 öre och på sirup alla slag likaledes 10 öre per kilo.

Tullen i Danmark på melass är 1 öre per danskt skålpund, lika med 2 öre per kilo och för ljus sirup $6\frac{2}{3}$ öre per danskt skålpund, lika med $13\frac{1}{3}$ öre per kilo. Tullen i Norge på socker alla slag är 20 öre per kilo, men melass är *tullfri*.

Partipriset för utländsk melass är $3\frac{1}{2}$ à 4 öre och på amerikansk sirup efter kvalitet 11 à 15 öre, allt per kilo otullad vara fritt i svensk hamn.

Om i betraktande tages, att sirupen innehåller 65 à 70 % socker, och att melassen innehåller 45 à 47 %, hvaraf man dock icke kan tillgodogöra i lyckligaste fall mer än högst 35 % eller ungefär hälften af sirupens sockerhalt, och då icke någon annan grund för beräkningen af de tullsatter, som rätteligen böra åsättas sirup och melass, gifves än sockerhalten, så bör, om tullen å sirup utgår med 10 öre per kilo, tullen å melass bestämmas till 5 öre per kilo. På grund häraf får jag vördsamt hemställa,

att melass åsättes en tullsats af 5 öre per kilogram.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1898.

Lars Eriksson.